

L'ACOMPANYAMENT. Pepe Lozano

Moment en què vivim

- La gent se sent acompanyada pels polítics, fora de la campanya electoral?
- Se senten acompanyats els joves?
- Se senten acompanyats els 4 milions i mig d'aturats?
- I els immigrants? I els refugiats? I les persones perseguides als països en guerra? I els països del Tercer món?
- Se sent acompanyada la societat per l'Església?
- Es deixa l'Església (comunitats, moviments, jerarquia) acompanyar per la societat?
- Se senten acompanyades les comunitats cristianes pels bisbes?
- Se senten acompanyats els moviments apostòlics per l'Església?
- Com acompanya la ACO als seus militants, i com es deixa acompanyar pel poble (els pobres, els treballadors) i per l'Església?
- Podíem fer-nos més preguntes i pensar en moltes realitats de la nostra societat i de l'Església.

La nostra experiència

- Per què o quan sorgeix un grup? Veiem que sorgeix un grup quan hi ha un acompanyament.
- Quan es realitza una acció educativa? Es realitza una bona acció educativa quan hi ha un acompanyament... (per exemple: l'acompanyament als fills...).
- Quan funciona una associació o institució? Sembla ser que una associació o institució funciona i compleix la seva comesa quan algú l'acompanya.
- Quan es desenvolupa una societat? Una societat es desenvolupa, creix i canvia en positiu, quan se sent valorada, recolzada i acompanyada.
- Per què estem nosaltres aquí en aquesta trobada? Perquè algú ens ha acompanyat.
- Quan sorgeix una família? Quan dues persones s'acompanyen mútuament i acompanyen als fills.

El que no és acompanyar

- Només proximitat física?
- Dir el que s'ha de fer?
- Fer gestions pels altres?
- Sobre-protegir? Fer-se el centre de l'acció i la vida dels altres, de forma dissimulada?
- Donar solucions? Paternalisme? Aconsellar?
- Relacions superficials?
- Exigir? Decidir pels altres? Anul·lar els altres? Empènyer?
- Projectar sobre els altres els que pensem i el que desitgem?
- Assumir les responsabilitats que pertanyen als altres?

El que creiem que és acompanyar

- Què significa la paraula *acompanyar*? La seva etimologia vol dir: Compartir el pa (compartir la vida, els béns, l'acció...)
- En què consisteix l'acció d'acompanyar? És un procés de compartir la vida, suposa una opció, un compromís.
- És proximitat, però com ens hem d'acostar? Afectivament, empatitzant, posant-nos en el lloc de l'altre, donar confiança. S'acompanya des de l'amor gratuït, des del cor, amb molt realisme (unir veritat i amor).
- Des d'un altre nivell? Sentir-se iguals, valorar els altres, utilitzar el seu llenguatge, compartint les preocupacions, esperances i lluites, aportant el que es té i el que es pot, sense imposar. Prendre consciència de les necessitats dels altres.
- Per on començaríem? Escoltant, coneixent a fons la realitat de les persones, de les situacions, i sobretot les causes de les situacions.
- Per deixar les coses com estan? Es tracta d'estimular, motivar, crear interrogants, crear consciència, iniciar (o continuar) processos d'aprofundiment.
- Com cridaríem al procés d'acompanyament? És un procés educatiu, començant per nosaltres: Educar educant-nos.
- Quines altres coses tenir en compte? Sentit crític, a més del sentit comú, però des de l'amor i el compromís. No separar l'amor de la veritat.

Quins aspectes transversals, són propis de totes les fases de l'acompanyament?

Podem destacar 10 aspectes transversals que s'han de donar en les diferents fases i moments del procés d'acompanyament:

1. Personalització. Tenir en compte cada persona. Perquè cadascun és diferent. Cada procés és diferent.

2. Grupal. A més de l'atenció a cada persona, l'acompanyament es duu a terme en un àmbit grupal de socialització. Els acompanyats han de formar i sentir-se comunitat per ajudar-se i enriquir-se mútuament.

3. Equip. Com hem dit moltes vegades entre nosaltres, és vital el que, si bé hi ha una persona formada que es responsabilitza d'acompanyar a un grup, aquesta tingui al seu torn la referència d'un equip on comparteixi i revisi el seu acompanyament. Qui acompanya és una comunitat.

4. Integralitat. L'acompanyament parteix d'una visió integral de la persona, de la comunitat i del seu desenvolupament.

5. Coordinació i treball en xarxa. Si l'anterior aspecte és la integralitat, aquest comporta coordinar-se i treballar en xarxa. Qualsevol acompanyament s'ha d'enriquir amb infinitat d'aportacions d'altres realitats de la nostra societat.

6. Anades i tornades. Els processos no són lineals. Cada persona o grup ha tingut una sèrie de circumstàncies i pèrdues que han provocat la situació en la qual es troben. Es tracta d'avançar i tornar sobre el nostre passos.

7. Llibertat. És necessari partir de la llibertat de la persona i del grup en l'inici o continuació del procés.

8. Es tracta d'una **relació humana** amb tot el que això comporta de **respecte i igualtat**.

9. Formació contínua. Tenint en compte els anteriors punts, és necessari per a l'acompanyant una actitud d'obertura, autocrítica i auto-observació, i compromís en una formació permanent.

10. Visió crítica. Per últim, i no per això menys important, és necessari per part de la persona que acompanya nivells de compromís i visió crítica de la situació d'injustícia i desigualtat que existeixen darrere de les persones que acompanyem.

Tenint en compte tots els aspectes de l'acompanyament, si la persona que acompanya vol fer-ho de forma adequada no ha de dispersar-se ni abastar massa coses

2a part: L'ACOMPANYAMENT DES DE LA FE

Els cristians creiem en un Déu amor-comunió. Déu és una comunitat de tres persones. La seva vida és comunió, compartir i acompanyar-se mútuament. Podríem dir que Déu és Acompanyament, s'autoacompanya i acompanya l'univers, especialment la vida de les persones.

Per acompanyar, nosaltres tenim un referent: Jesús de Natzaret. L'acompanyament que nosaltres fem sorgeix de la seva persona i de la seva vida.

Veiem el que va fer Jesús per acompanyar a la humanitat: Es va encarnar

"I el Verb es va fer carn i va habitar entre nosaltres" Jn 1, 14

"El qual, sent de condició divina, no va retenir àvidament el ser igual a Déu; al contrari, es va

despullar de si mateix prenent la condició d'esclau, fet semblant als homes. I així, reconegut com a home per la seva presència, es va humiliar a si mateix, fet obedient fins a la mort, i una mort de creu. Filipencs 2, 6-8

- Jesús, a l'hora d'acompanyar-nos, no va venir a estar un temps amb nosaltres, sinó a fer-se un de nosaltres, igual en tot menys en el pecat, a viure la nostra vida, a compartir tot el que nosaltres som i vivim.
- A l'hora d'acompanyar-nos, es va situar en l'últim lloc, on estan els últims dels últims, va escollir la pobresa, la senzillesa, el sacrifici i totes les condicions de la vida del poble.
- Jesús va aprendre tot el que forma part de la vida humana: la convivència, la família, el treball, els costums de la societat en la qual vivia, la cultura, les festes, la religió, els problemes i sofriments, les esperances...
- Va estar 30 anys en silenci, vivint la vida del poble, caminant amb el seu poble, sent un més, sense distingir-se en gens, excepte en l'egoisme.
- Va ser un immigrant quan anava a néixer i un refugiat al poc temps de néixer, va ser un assalariat, un treballador en atur, un treballador en precari.
- Jesús va néixer en l'últim lloc, va ser pobre durant tota la seva vida i va morir on moren els malfactors i els esclaus.
- I en sortir a la vida pública va renunciar al consum materialista, a la fama i al poder. No tenia on reclinar el cap.
- En la seva vida pública sabia molt bé el que volia, era un gran lluitador i vivia el seu compromís i la seva lluita des de la unió amb el Pare: *«L'Esperit del Senyor està sobre mi, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a evangelitzar als pobres, a proclamar als captius la llibertat, i als cecs, la vista; a posar en llibertat als oprimits; a proclamar l'any de gràcia del Senyor».* Lc 4, 18-19
- Jesús va tenir contacte amb molta gent, però va acompanyar especialment a un grup i es va dedicar a la seva formació, va realitzar amb ells, amb cadascun i amb el grup, una gran labor educativa:
 - *“Jesús va pujar a la muntanya, va cridar als que va voler i es van anar amb ell. I va instituir dotze perquè estiguessin amb ell i per enviar-los a predicar, i que tinguessin autoritat per expulsar als dimonis”* Mc 3, 13-15.
 - *“Amb moltes paràboles semblants els exposava la paraula, acomodant-se al seu entendre. Tot els ho exposava amb paràboles, però als seus deixebles els ho explicava tot en privat”.* Mc 4, 33-34
- Quan envia als seus deixebles a evangelitzar i a acompanyar a la humanitat, els diu que vagin com ha anat ell: *“Va cridar als Dotze i els va anar enviant de dos en dos, donant-los autoritat sobre els esperits immunds. Els va encarregar que portessin per al camí un bastó i res més, però ni pa, ni alforja, ni diners solts en la faixa; que portessin sandàlies, però no una túnica de recanvi. I deia: «Quedeu-vos a la casa on entreu, fins que us aneu d'aquell lloc. I si un lloc no us rep ni us escolta, en marxar-vos espolseu-vos la pols dels peus, en testimoniatge contra ells».* Mc 6, 7-11. La pobresa és fonamental per a l'acompanyament.
- I a l'hora d'enviar els seus deixebles al món, els encarrega una tasca educativa: *“Aneu, doncs, i feu deixebles a tots els pobles, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant; ensenyant-los a guardar tot el que us he manat. I sapigau que joestic amb vosaltres tots els dies, fins al final dels temps».* Mt 28, 19-20
- L'exemple de Jesús ho han comprès molt bé els apòstols de tots els temps, començant per sant Pau, que ens explica la seva experiència: *“19 Jo, que no era esclau de ningú, m'he fet esclau de tots per guanyar-ne tants com pugui. 20 M'he fet jueu amb els jueus per guanyar els jueus; tot i no estar sotmès a la Llei, he viscut amb els qui hi estan sotmesos com si jo també hi estigués, per guanyar-los a tots ells. 21 I per guanyar els qui no tenen Llei he viscut amb ells com si jo tampoc no en tingués, encara que no estic pas sense Llei de Déu, ja que Crist és la meua llei. 22 M'he fet feble amb els febles per guanyar els febles; m'he fet tot amb tots per salvar-ne alguns, costés el que costés. 23 Tot ho faig a causa de l'evangeli, per poder-hi tenir part.* 1ª Corintis 9,19-23.

Això és acompanyar.

- Tenint en compte la vida de Jesús i dels seus seguidors més propers, a través dels segles, podem tenir clar el que és acompanyar i el camí que hem de seguir. El que actualment descobreix avui la sociologia, el treball social i totes les ciències, és precisament, desenvolupar i posar al dia el que va fer i va dir Jesús.
- En això consisteix l'evangelització, la transmissió de la fe a les persones senzilles dels nostres poble i barris, a les quals volem acompanyar.